

Zastoupení řádného člena na Sněmu AMG

LIBOR VAŠÍČEK / MATÚŠ BALIAK

LEGAL PARTNERS, ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ, S. R. O.

Zastupování řádných členů na Sněmu AMG na základě plné moci je dlouhodobě diskutovanou otázkou. Jádro nespokojenosti i dezinformace přitom pramení mimo jiné z představy, že zástupce člena AMG může zcela volně nakládat s hlasem zastoupeného. Považujeme proto za vhodné osvětlit podmínky, přípustnost, meze a formu zastupování členů na zasedání nejvyššího orgánu spolku, to vše ve světle modifikací zákonného režimu, které přináší Stanovy AMG a Jednací řád AMG.

Právní rámec zastoupení člena spolku

Spolek je základní formou dobrovolného sdružení osob, kterému je zaručena značná míra volnosti co do vnitřní úpravy pravidel pro jednání nejvyššího orgánu. Zákonná úprava spolku a obecná úprava smluvního zastoupení v občanském zákoníku se totiž uplatní pouze v rozsahu, ve kterém nejsou pravidla spolku upravena odlišně, či v případech, nutno říci v úpravě spolku zcela ojedinělých, kdy je určité zákonné ustanovení kogentní a nepochybně svým adresátům možnost odchýlení se od něj (nutnost zřízení nejvyššího orgánu nebo například povinná forma plné moci).

Podmínky zastupování řádného člena AMG

Asociace muzeí a galerií České republiky, z. s., je zapsaným spolkem, jehož nejvyšším orgánem je Sněm AMG. Pravidla pro zasedání členské schůze spolku jsou typicky upravena stanovami, které jsou případně doplněny dalšími vnitřními předpisy.

V případě AMG je ohniskem úpravy především § 11 Stanov AMG ve spojení s článkem 2 Jednacího řádu AMG. Jediným ustanovením, které se vyjadřuje k možnosti zastoupení člena na zasedání nejvyššího orgánu je § 11 odst. 3 Stanov AMG, jehož znění je následující:

„Hlasovací právo na zasedání sněmu a právo volit a být volen do orgánů AMG vyjmenovaných v §§ 13–15 mají pouze řádní členové. Řádný člen je zastoupen statutárním orgánem, případně jím písemně pověřenou osobou, a má jeden hlas.“

Právní osobu zastupuje navenek její statutární orgán způsobem zapsaným v příslušném veřejném rejstříku. Možnost pověření jiné osoby (i nečlena) vyplývá z obecné úpravy smluvního zastoupení, která byla potvrzena nedávnou judikaturou Nejvyššího soudu (č. j. 26 Cdo 2076/2019 ze dne 6. listopadu 2019). Písemnou formu plné moci zákon nepředepisuje a v tomto ohledu tedy dochází k modifikaci podmínek zastoupení Stanovami AMG. Taková modifikace je přitom zcela rozumná s ohledem na jednoduché ověření totožnosti a oprávnění zástupce jednat jménem zastoupeného. Je tedy možné uzavřít, že kromě povinné písemné formy pověření se zastoupení řádného člena na Sněmu AMG bude řídit zákonným režimem.

Plná moc a zákonný režim

Žádné z ustanovení platného právního řádu nevyklučuje možnost člena spolku nechat se zastoupit na zasedání nejvyššího orgánu. Optikou stěžejní právní zásady občanského práva, která

by se dala zjednodušeně reprodukovat jako „co není zákonem zakázáno je dovoleno“ tedy jednoznačně dovozujeme, že řádný člen je oprávněn nechat se na Sněmu AMG zastoupit jakoukoli osobou způsobilou právně jednat v rozsahu plné moci. Vzhledem k absenci opačného ustanovení není omezen ani maximální počet osob, které je jeden zástupce oprávněn zastupovat na základě plné moci.

Není to ale tak, že by zástupce mohl na zasedání jednat jménem zastoupeného zcela podle vlastního uvážení. Základní myšlenkou zastoupení je, že zastupující osoba má ve věci jednat v zájmu zastoupeného. Tento zájem může být projevem jak výslovně v plné moci, což s ohledem na předem zřejmý program jednání a právní jistotu obou subjektů doporučujeme, tak i interním neveřejným pokynem učiněným vůči zástupci. Dokonce i zástupce, kterému nebyl dán žádný pokyn, je povinen jednat v zájmu zastoupeného. Není to samozřejmě tak, že by zástupce měl být schopen jednat zcela v souladu s nevyřčenými myšlenkovými pochody zastoupeného, nicméně měl by při jednání vyvinout určitou rozumnou snahu a zvážit předpokládaný zájem zastoupeného.

Forma plné moci

Pokud právníci mluví o formě plné moci, mají tím především na mysli formální požadavky, které se na tento dokument v určitých situacích ze zákona aplikují. Plnou moc lze totiž udělit i ústně, jakkoli může být takové zastoupení v praxi problematické.

Platná právní úprava občanského zákoníku stanoví pro určení potřebné formy plné moci pravidlo, podle kterého pokud se pro právní jednání vyžaduje zvláštní forma, udělí se v téže formě i plná moc k zastoupení pro takové jednání. Pro právní jednání za zastoupeného, kterému zákon předepisuje formu veřejné listiny, však postačí pouze plná moc v písemné formě s úředně ověřeným podpisem.

To zjednodušeně a s ohledem na speciální úpravu zastoupení ve Stanovách AMG znamená, že oprávnění zastoupit řádného člena AMG bude muset zástupce prokázat plnou mocí udělenou písemně, přičemž podpis zastoupeného bude muset být úředně ověřen pouze v případě, kdy bude jednání Sněmu AMG ověřováno notářským zápisem. Povinnost ověření rozhodnutí spolků notářským zápisem je však zcela ojedinělou záležitostí.

Následky odepření oprávněné účasti na zasedání nejvyššího orgánu

Jakkoliv je obava ze vpuštění neoprávněné osoby na členskou schůzi důvodnou s ohledem na potenciální neplatnost přijatých rozhodnutí,

v případě, že by neoprávněným hlasováním došlo ke změně poměru hlasů, stejné právní důsledky může mít i situace opačná. Odepření účasti na členské schůzi řádnému členovi spolku, ať už jedná samostatně nebo v zastoupení, je závažným porušením jeho členských práv. Takovému členovi vzniká právo domáhat se vyslovení neplatnosti rozhodnutí členské schůze pro rozpor s postupem stanoveným pro jeho přijímání zákonem nebo stanovami spolku (v případě AMG se jedná o rozpor s § 11 odst. 3 Stanov AMG). V případě, že vyslovení neplatnosti není možné, přichází za určitých podmínek v úvahu také nárok poškozeného člena na přiměřené zadostiučinění způsobené porušením práv. Tento nárok má kompenzovat

nerovnost, ke které došlo, pokud byl člen spolku v souvislosti s přijímáním rozhodnutí závažně dotčen na svých základních členských právech, aniž by bylo možné tento zásah odstranit tím, že soud vysloví neplatnost příslušného rozhodnutí. Zadostiučinění pak může mít podobu morální satisfakce (například omluva ve spojení s úpravou interních postupů), nebo i peněžní satisfakce, nezajistí-li jiný způsob skutečné a dostatečně účinné odčinění způsobené újmy.

Součástí tohoto příspěvku je rovněž vzorová plná moc pro zastoupení řádného člena na Sněmu AMG, kterou najdete na <http://www.cz-museum.ms.cz> pod záložkou Právní poradna AMG.

Hlavní pořadatelé:

Hlavní mediální partner:

Mediální partneři:

Spolupracující organizace:

